

M. N. MUZEUM KÖNYVTÁRA
Hírlapkönyvtári
I. növedéknapló
19. 35./451. sz.

METEOR

SZERKESZTI
GERGELYI OSZKÁR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ujpest. Nap ucca 5.

Előfizetés: 1 óra 1 Pengő

Az erdő

— Viggo Stuckenberg —

Szívem erdő, mely mélyen és borúsan
remeg a szélben a tenger megett
s árnyéka vádlón nézi az eget.

Minden fa rámered a menny ivébe,
hogy a sok fénysovár ág már a leg
aranyzuhatagát rögzitse meg.

Hanem a Nap lilás hegyekbe búvik,
hideg párák terjednek szét s az est
vizet, növényt koromsötétre fest.

Dánból: **Hajdu Henrik**

Karácsony másodnapján

Karácsony másodnapján délután
fehér az alkony és szobámban álom
teríti szét dus pálmalombjait
Szent enyhet érzek nirvánát kívánón.

Eltűnt a sánc, melyet otthon ástunk,
ahol a Golgotán megfeszült a szív.
Egy véres arok elválasztott akkor,
de most az édes Testvér visszahív.

Igy révedvén a végtelen nagyságban
szívem földobban és fölélbredek :
Fény, tiszta lélek ül itt szenderegven.
Márvány e szép test, szüz, örök s szeret.

Ádám Gábor

Aba-Novák Berda-képe alá

Épen ilyen vagyok, ily nagygyomru állat.
Eltaláltad Bunkó, a züllött pofámat.
Szóke csibész ez itt, s mint te pocakra hajlamos.
Ugy röhög a dísznó, hogy szinte már dallamos.

Bár kicsinyt magadat pingáltad belém,
minden mozdulat ott ragyog a helyén!
Torz és szép pofa ez. Kamasz és bőhassal áldott,
Ki veled együtt sajnálja le ezt a bölcs világot.

Berda József

Ujévi gondolatok

Irta: vitéz Marton Béla
országgyűlési képviselő

A nagy görög bölcs és tudós politikus szavaival élve „ha az ember elmúlt dolgokról gondolkozik rendszeren a földre tekint le, ha pedig a jövőről az egekbe néz fel.“ Ebből a szemszögből tartsunk seregszemlét a múlt bajainak végső okai s a jövő reményei és teendői felett.

Egy szörnyű kettősség vezetett az Ember válságához és az emberi intézmények eltorzulásához, mely intézmények végeredményben mindannyian csak az emberi szellem „meghosszabbított árnyai“. A fehér ember erkölcsi, jogi és politikai berendezkedései a maguk kulturális összességében a *Krisztusi* alapokon nyugszanak közel kétezer év óta, de ugyanekkor a gazdasági berendezkedések és technikai civilizáció ezekkel az alapokkal nomlokegyenest *ellenkező* vonalon fejlődtek. Nem a kultura, nem is a civilizáció van válságban, hanem a kettőnek össze nem hangolható strukturája vitte miedkettőnek hordozóját az Embert oly lelki világába, melynek romboló hatását világrengető megrázkódtatások alakjában két évezede szenvedjük.

Az egész „emberiséget“ említem, mert a *háborúnak kizárólag csak legyőzöttjei voltak és vannak* mind a mai napig s mert nincs nemzet a mai napig s mert nincs nemzet, mely meg ne érezte volna az ezzel járó súlyos megrázkódtatásokat. Egyébként azonban, ha meg akarjuk érteni a mai kaoszából kivezető lehetőségeket, szem előtt kell tartani, hogy a Teremtőnek, bizonyára módjában állott volna egyfajú, egynyelvű és egyverű emberfajjal megkoronázni a föld teremtményeit és ha nem ez történt akkor ezzel bizonyára megvoltak a céljai. Soha még az emberiség történelmének folyamán nem mutatkozott meg oly világosan, hogy ez a szó „emberiség“, lenet nyelvtani kifejezés. Ihet emberiani fogalom, de a történelem csak nyelvükben, kulturájukban, céljaikban és ideáljaikban külnaló életet élő és egymással való nemes versenyekre hivatott nemzeteket ismer. *Csak a nemzetek azok a valóban létező és önmagukban zárt egészet képező, saját kulturájukban magacsizott darabok, amelyekből az „emberiség“ óriási mozaikja adódik.* Innen van az, hogy a nagy társadalmi és politikai mozgalmak alapját mindenütt a nemzeti öntudatra-ébredésben kell keresnünk. Ha ezek a mozgalmak még nem tudtak mindenütt oly legkört teremteni, mely a válságba jutott emberiségnek vissza tudta volna adni lelki egyensúlyát, akkor az onnan van, mert a keresztény kultura és az anyagelvű civilizáció diszharmo-

niájából keletkező bajok tömege tulságosan nagy volt ahhoz hogy aránylag ily rövid idő alatt győzelemre lehessen vinni egy korszerű és minden tekintetben kitisztult idealizmus zászlaját. Mindenütt, ahol a nemzeti mozgalmak megindultak, egyetlen egy világos és egyszerű tételre vezethetők vissza célkitűzéseik; minden nemzet teremtsen meg a maga sajátosságaihoz illő, krisztusi alapra helyezett szociális életét: ez az a gondolat, mely körül a nemzeti mozgalmak elméleti formulái és gyakorlati megnyilvánulásai kikristályosodtak.

A magyar nemzetre nézve, mely ma megint egyszer a történelem választóján áll, inkább életkérdés az, hogy meg tudja-e találni a helyes utat, mint bármely más nagyobb nemzetre nézve. Ha itt sikerül minden rendelkezésre álló erkölcsi és anyagi erőnek maradéktalan összefogása, vagyis sikerül a nemzet egységének olyan megalapozása, mely minden várható veszedelemmel szemben biztosítja a nemzet ellenállóképességét, akkor a nemzet megtette kötelességét önmagával — és ugyanakkor Isten és a keresztény kultúra szellemével szemben is.

A magyarság keresztény mivoltának ősi jele, melyben győznie kell: az apostoli kettőskereszt, éppen úgy szimbóluma a magyar lélek Krisztuskövetésének, mint a Nemzeti Egység Mozgámanak. Ezer éven át kettős volt a kereszt, amelyet a magyarság a történelem legtöbbször kálváriás útján hordani kényszerült, mert ezer esztendőn át kellett küzdenie azért, hogy védelmezze a Nyugat és az önmaga keresztény mivoltát és ugyanannyi ideig azért, hogy az maradhasson, ami öncéluságát igazolja és örökéletét biztosítja: sajátos kulturájú magyar!

KOMÁROMI TESTVÉREK

VÁSZON ÉS SZÖNYEGÁRUHÁZ

ÁRPÁD-UT 47 SZ.

Menyasszonyi kelengyék szaküzlete

Telefonhívó: 95-0-14

Dr. Deák Zoltán válasza Gergelyi Oszkár nyílt levelére

Kedves Oszkár!

Olvastam nyílt leveledet, melyet hozzám intéztél lapod legutóbbi számában s amelyben azt a kérdést szegzed mellemnek, hogy miért nem hívták meg az úrókat és képzőművészeket is a polgármester jubiláris bankettjére? Hogy Ujpest neves képzőművészei mégis csak a város vezető társadalmához tartoznak, akiknek ha a szmokingjuk (gondolom, így írta,) talán nem a legkifogástalanabb, de művészeik élők és örök és tulszárnyal a város véges határain.

Nem feledkeztem meg a képzőművészekről.

Nyílt leveledben nyilvánvaló és menthető — tévedés van. A tényállás ugyanis az, hogy a polgármesteri bankett rendezése egy pillanatra sem feledkezett meg az itt élő művészekről és a bankettre meghívta Hajdu Henriket és Pállya Celesztint. Mindenkit meghívni nem lehetett, a hely így is szűknek bizonyult. A hatóságok, intézmények, egyházak, iskolák, egyesületek is csak egy-egy emberrel képviseltették magukat.

Épen ezért hívták csak meg Pállya Celesztint és Hajdu Henriket, hogy így az irodalom és a képzőművészek is képviselve legyen. Sőt, ott volt Szikla bácsi is, a zenei költészet ujpesti reprezentánsa is.

A választás egyébként — ez vitán felül áll — igen helyes volt, mert Hajdu is, Pállya Celesztin is hors concours képviselők szakmájukat.

Ami pedig leginkább készletet válaszom megírására, a következő:

Szó sincs arról, hogy már nem viselném sőtíven az ujpesti képzőművészek sorsát. Ellenkezőleg! Épen most akarok hozzákezdeni egy művészpártoló bizottság megszervezéséhez, ami olyasvalami szerepet töltené be, mint annak idején Pesten a Művészház, vagyis ahol a közönség a csekély tagdíjak ellenében értékes képeket kapna. Erre vonatkozólag már a legközelebbi jövőben részletes programmal fogok szolgálni. Emellett tovább harcolok régi álmomért, amelynek valóra válása az ujpesti művésztelep megnyitását jelentené.

Tavasszal újra megrendezem az ujpesti és rákospalotai képzőművészek gyűjteményes kiállítását. Ne felejtjük el, hogy az a néhány tárlat, amelyet eddig rendeztem, nem csak anyagi, hanem erkölcsi sikereket is hozott!

Végül — bár nem jár közvetlen anyagi haszonnal a művészekre, már befejezés előtt áll a „Százéves Ujpest képzőművészete“ c. munkám, amely az adatok halmazával fog tenni döntő tanúságot arról a kivételes helyről, amelyet Ujpest foglal el a magyar képzőművészet történetében.

Egyebekben csak annyit, hogy nem voltam a polgármesteri bankett főrendezője, csak a rendezőség egyik szerény tagja, aki a polgármester iránti őszinte tiszteletből vál-

laltam a rendezés munkáját. Fő: hogy semmi val nincs
Békesség minden jóakarátú ujságirónak!

üdvözöllek
Deák Zoltán

Dr. Deák Zoltán sorát is bennünket igazolnak:

Ujpest művészársadalmának, igenis, ott a helye mindig és mindenütt az első sorban. Hogy nem történt szándékos mellőzés, ezt a tény örömmel regisztráljuk, azzal a megjegyzéssel, hogy Ujpest-Rakospalota művész társadalma Deák Zoltánt, lelkes barátját nem vesztette el, sőt, a jövőben fokozott mértékben számíthat önzetlen munkásságára.

A tánciskolai andalgásból -- lopási ügy lett

Nagy Irén is szeretett táncolni, Kéry János is szeretett táncolni, azonban mint a végén kiderült: Nagy Irén volt a jobb táncos, mert

ő táncoltatta meg a lovagját — a bíróság előtt.

Nagy Irén és Kéry János az egyik ujpesti tánciskolában ismerkedtek össze, az ismeretségből még aznap szerelem virágzott, legalább is Kéry részéről, mely abban nyilvánult meg, hogy amikor hazakisérte ujsütetű ideálját, akkor a legközelebbi randevu fedezetére

magánál tartotta hölgye retiküljét — tartalmával együtt.

Mintegy 3 hónapig volt Nagy Irén kézitaskája Kérinél, mikor Nagy Irén az uccán meglátta tánciskolai lovagját és felszólította a retikül visszaadására. Kéry csak

randevu fejében mutatott hajlandóságot a retikül vissza származtatására.

Nagy Irén, (aki a jelek szerint nem egy romantikus hajlandóságú hölgy), randevu helyett a rendőrségre ment és lopásért feljelentette Kéryt. A Benkő-járásbíró előtt megtartott tárgyaláson aztán kiderült, hogy Kéry időközben megtérítette Nagy Irén kárát, miután a retikült időközben egy kislánynak ajándékozta. Dr. Engel József védőbeszéde után a bíróság, tekintettel az enyhítő körülményekre,

Kéry Jánost lopás vétségében mondotta ki bűnösnek és ezért 30 pengő pénzbüntetésre ítélte

Az ítélet nem jogerős.

A magyar zene

Irta: Angyal Géza

Megdönthetetlen tény, hogy a művészetek között származásra első helyen áll a zene. Minden műalkotás az értelemre és az érzésekre hat. A közvetlen, szinte uralkodó erejű, minden földi meghatározást lehetetlenítő gyönyörű hatás egyedül a zene tulajdona. Olyan magasságokba emel; olyan álmoképeket lop az ember agyába, amilyenekre egyetlen művészet sem képes.

Abban a műveszi értéksarnokban, mely ezt az országot szellemi ősforrássá értékesíti szentesíti, a legizmosabb és legragyogóbb oszlop; a magyar zené. Ezzel a nemzetértékkel valóságga Europa elé robbantunk. Itt tudniillik nem lehet fokozatos térhódításokról beszélni, mert amikor még Europa nem is sejtette, hogy mi a magyar zene, egyszerre üstökösként kezd ragyogni a magyar Liszt Ferenc ennek a világrésznek az egén.

Talán avval a kis törtérettel tudjuk a legjobban megvilágítani a magyar zenének előrobbanását a világ hangverseny dobogójára amely egy párisi szalonban játszódott le. Liszt itt együtt volt Chopinnel. A nagy lengyel az elsötétített teremben (csak így szeretett előadni) egyik nocturne-jét játszotta. Rövid felóra után az ut a elsötétített szalonban ismét felhangzottak a zenemű hangjai. A közönség tomboló lelkesedéssel „vive le Chopin“-t kiáltozott és amikor a csillárok újra kigyultak a billentyűk előtt egy fiatal ember — Liszt Ferenc ült. Elképzelhető, hogy az első pillanatban beállt megdöbbenést micsoda észbontó lelkesedés követte. Ekkor hallotta Liszt ezt a zeneműt először, A közönség természetesen nem tudta, hogy mit csodáljon ebben a fiatal emberben a ragyogó elmét, a zsenit, vagy a virtuoz pagarinikezeket.

Nem áltunk meg. A magyar föld továbbra sem hagyta csériben a zene világát. Zsíros talajából egymásután szárho szökkentek az őstehetségek és virágha homlásukkal beillatozták az egész földet. Kevés nemzet büszkélkedhet a konszonanciák és diszonanciák világában egy Bartókkal, Dohnányival, Hubayval, Kodálllyal, Weinerrel és a többi nagy magyar alkotó és előadó művessel.

Abban a nagy kulturális munkában, amely a magyar zene népszerűsítését tűzte ki céljául, Ujpest is kivette a maga részét.

(Folytatom.)

TÜNDÉRUJJA

MAGYAR KÉZIMUNKA UJSÁG

a legjobban illusztrált

Gyáva kakukfiók

Mit bánod azt, hogy gépek énekelnek
aszfalt aszal és transparens bódít?
ugy jársz közöttünk, mint megcsodált nőstény,
kit csak a mezők himes sugara hódít.

Te tudod, hogy a csalogány danája
légköri zavartól recsegő nem lesz,
ezüst harmattól, napsugár hajától
lettél te harmattól igazán szerelmes.

Kakukfiók vagy fészkes bábel mélyén
elárvult, belopott, szomorú csillag,
akit boldoggá tesz szénaszagu sellő,
ha földek sóhajával megejtve ringat.

Te testvére vagy a városi fáknak
elrácsozott, magános idegen lélek:
Önmagam! ki egy daltalan napon
véletlenül zürös bábelbe tévedt.

Fehér Tibor

Nihilista költő

Most már mindent megértettem
És semmin se csodálkozom
Nem kérdezek semmit az épülő házak gerendái előtt
És nem csodálkozom ha halottaskocsi végigdöcög a városon
Az élet és a halál világosan áll előttem
Nem vagyok kíváncsi ha levelet kapok
Nem csodálkozom ha a telefonba egy nevet mondok:
Ezésez vagyok
Már megszoktam hogy ceruzák vannak a zsebemben
Hogy eszem iszom szeretkezem
Hogy gumisarku cipőm
Egy amputált hadirokkant pucolja az uccasarkon
Míg én fehér papírokat fekete jajokkal szántok fel
Lázadóbban mint a kubikos a gyilkos rögöt
Hogy hazug történeteket írok
És az adom el azoknak akik görnyednek
Hogy hideg vaságyon betükből álmodjanak
Szép álmokat maguknak

Jávor László

Tehetségvizsgáló gépek között a munkásvédelmi kiállításon

A jövőbenezés az egész kiállítás amelyet a munkásvédelem égisze alatt rendeztek meg az Erkel-utcai szociálpolitikai intézet 4 hatalmas termében. Különböző betegségektől megtámadott munkások viaszba formált testrészei, hűdések és nyomorék nyomdászok, fazekasok példázzák a multat, amikor a munkás védelem nélkül járta a munka rövid — sokszor 40—42 éves korában munkaképtelenségével elzárt ösvényét.

Valóságos felüdülés a jelen, ahol hatalmas betegségi és baleseti grafikonok bizonyítják, hogy szervezett harc folyik az orvul támadó vészek ellen. A baleset elleni védekezés széles skálája tárul a néző elé, de a legérdekesebb és legmegragadóbb a technika betörése: a *tehetségvizsgáló gépek terme*. Külön gépek mérik a munka menetét, a kalapács vagy fűrész kezelését, a veszély iránti reagens fokát, ahol a megvizsgált a gép számításán keresztül bizonyítja be, hogy mennyi a lelkiereje a veszély pillanatában. Szemvizsgáló és általános ügyességvizsgáló gépek mérik az emberi test földrengésszerű teherpróbáit és mint valami érzékeny szeizmonográf írja egy kis vörös írón a fehér papírszalagra azt, hogy ki mennyire válik be az ipari és szellemi munka valamelyik területén.

A legjobb szórakozó helyek:

CORSO

URÁNIA

LÁSZLÓ

M O Z G Ó K

PANNONIA

kávéház-étterem
egész éjjel nyitva

UJPEST, ÁRPÁD-UT 56. SZ.

Előadássorozat a Háztulajdonosok Egyesületében

Az Ujpesti Háztulajdonosok Egyesülete a közeljövőben nagyobb kulturális előadássorozatot rendez.

Január 8-án az Egyesület helyiségeiben rendezi meg az első előadást, melynek előadója dr. Engel József. az Ist. r. ügy jogi vonatkozásairól tart előadást.

Január 8-án az Egyesület helyiségében a gázháborúról ad elő.

Január 22-én a szoba növényzetről Habár Mihály főszerkesztő tart előadást.

Január 29-én a lakás fekvésével, állapotával és építésével kapcsolatos összes betegségeket ismerteti dr. Hirschl Árpád belgyógyász.

Február 5-én a szabadorvosválasztásról beszél Földes József. — Az előadások este fél hétkor kezdődnek Ujpesten, Deák-u. 45. sz. alatt.

LITERATURA a művelt magyar olvasóközönség egyetlen könyvismertető irodalmi riportlapja. Megjelenik havonta kétszer. Előfizetési díja egy évre 10. P Szerkeszti **SUPKA GÉZA Dr.** Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VI., Aradi-u. 10.

ZINNER ÉS WEISZ

UJPEST, TEMPLOM-U. 4.

művészi képeretek

Faragott keretek

értékben minőségben elpusztíthatatlanok

H A J Ó S

redőny

vezet!

!

ARÁNYI TIBOR

I S T V Á N - T É R 23.

(ref. templom mellett)

vas- és asztaloskellékek üzlete

Telefon: 94-7-46

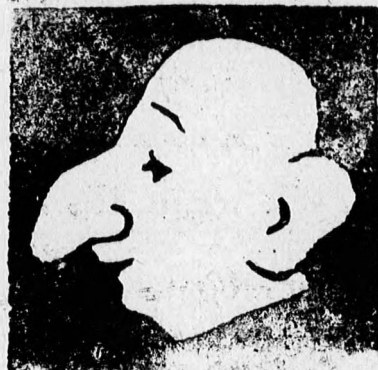
STEINER kenyér, sütemény

f o g a l o m

Darvas Bertalan Ujpest kulturájáért

A nehéz viszonyokat legsúlyosabban érző helyi művész és dalosnak értékes újévi meglepetést fog szerezni már a köze jövőben Darvas Bertalan, Ujpest m. város közisztületben álló vezető tisztviselője

Darvas Bertalan erős kézzel kíván nekifogni 100 éves Ujpest kulturájának megmentésében

S. Pállya Edith rajza

és dr. Gálhidy Béával és dr. Deák Zoltánnal tervezetet készít, amely felöleli és rendezni fogja az Ujpesten élő írók és képzőművészek valamennyi egzisztenciális érdekű problémáját.

Annál időszerűbb Darvas Bertalan kezdeményezése — mert Ujpest m. város ez évi kultursegélyének összege: ird és mond 600 pengő. . .

Mint minden esztendőben, ezidén karácsonykor is Wolfneréknál, 238 gyermeket láttak el meleg ruhával és egy-egy nagy csomag édességgel. Az ünnepségen ott láttuk báró Wolfner Andrást, Wolfner Györgyöt és Wolfner Lászlót, ezenkívül az igazgatóság tagjait, Vágó Miksa kir. tanácsos vezérigazgatóval az élén. A rendezés fáradságos munkáját Faraó Lajos igazgató és Hild Péter főpénztárnok végezte nagy szeretettel. Az ünnepélyt a gyár dalárdája nyitotta meg a Hiszekegy eléneklésével, majd a munkások, utána a levették kiszemelt szónoka üdvözölte a gyár tulajdonosait és egyben megköszönték a gondoskodást.

Engel kalap a legjobb

Ujpest, István-tér

H A J D U H E N R I K könyvesboltjába minden könyvujdonság már a megjelenés napján megvásárolható. * Kölcsönkönyvtár.
kedvezményes színházi-, hangverseny-, sport- és fürdőjegyek

Cimiroda nyomoz informál

24-órán belül mindkiről mindent megmond.

Kereskedelmi és hiteltudósítás. Ujpest, Petőfi-u. 22. Tel. 94-0-03

Megnyílt a Tanáregyesület Könyvtára

Az elmúlt napokban adták át rendeltetésének ünnepélyes külsőségek mellett az *Országos Tanáregyesület* könyvtárát. A tanáregyesületi könyvtár létrehozása egy újpesti pedagógus,

Deák Gyula ny. ig. felügyelő érdeme,

aki évek során át dolgozott törhetetlen kitartással az anyag megszerzésén. A kulturális szempontokból nagyjelentőségű könyvtár 5417 kötetből áll. A kultuszminiszter 989 kötet könyvvel járult hozzá — Deák Gyula kezdeményezésére — a könyvtár anyagához.

Pályázat a Kossuth-szoborra

Évek óta vajudik már az újpesti *Kossuth-szobor* felállításának terve. Az újpesti képviselőtestület által létesített szoboralap most már rövid időn belül eléri azt az összeget, amelyből néltő emléket lehet állítani Magyarorszag nagy fiának.

A hírek szerint az 1935-ös költségvetés jóváhagyása után, a szoborpályázat feltételeit végre ki fogják adni.

UJPEST T Ü N D É R

premier mozgói:

A P O L L O

Üléső helyárok!

Együnk Knstantovics K prec-féle komló - kenyert

Főüzlet: Ujpest. Baross-u. 106. Fiókok: Nádor u. 12.,
Lőrinc-u. 88. és Szent István-tér

Kerékpár csak akkor jó, ha **Goldstein** műszerésztől való Ujpest. Árpád-ut 43.

Javit: kerékpárt varrógépet, gramofont.

Tizenhat millió magyar él a világon

A francia tudományos akadémia megállapítása szerint az öt világrész lakói 6760 nyelven beszélnek. A kétmilliárd neplék közül átlag minden 300 000-re jutna egy-egy nyelv, de kínai anyanyelvűnek 400 millió, angolnak 160, orosznak 150, németnek 90, spanyolnak 5 millió született. Mi magyarok e kimutatásban a 29-ik helyen vagyunk 16 millió magyar anyanyelvűvel. A 6760 nyelv közül 2796 nyelvet beszélnek embertársaink, a többi részint tájszólás, részint kipusztuló néptörzsek kihalt nyelve.

Pap József *Kör kávéháza*

Ujpest, Árpád-ut — Menürendszer

Rákospalota legjobb szórakozó helyei

COLOSSEUM

OLYMPIA

mozgók

a magyar fotóművészet
szenzációja

TIZIAN felvételei

Címre gyeljünk.

UJPEST, ÁRPÁD-UT 71. SZ

SPIRA ▶

Telefon: 95-3-42

keztyű, harisnya, kötöttáru és
női fehérnemű különlegesség

Árpád-ut 86.

Gerenday fotóművész műterme Ujpest, Árpád-ut

(Corso mozi mellett)

M Ü T E R E M

Talán. . . 1935-ben

Irta: Kocsis Andor szobrászművész

Nehéz feladat elé állított a t. Szerkesztőség megtisztelő fel-szólítása, hogy Ujpest-Rákospalota művészársadalmáról írjak ujévi cikket.

Nehéz róluk, rólunk — kollegáimról írni a mai nehéz idők mellett. És hogy mégis irok, nemcsak az ecset és véső szeretete vezet. Minden, a hang, a szín, a forma és a belüli szeretete, minden, amely e két testvérváros életében kulturát jelent.

Kultura! ez az a szó, amelyel városaink köré baberkoszorút fonunk — ez az a szó, amelyet szemkápráztató tükkörfényül tartunk szemek elé. Ez az a szó, amely szerény, lelkes és a képtelenségig kitartó, munkásait alkotásokra ösztönzi.

Nehéz írnom a sok áldott kézről, mely k gyárakkal körülbás-tyázott városainkban fáradhatatlanul hordják a szint, a gépek zajától agyonfárasztott füleknek a megváltó ritmust, az akkord munkától fásult lelkeknek a lelkesítő szót és betűt.

Mégis! Ez a pár sor nem felhívás, ez a pár sor nem kö-nyörgés, ez a pár sor mindnyájunk szeretete, fájdalmas szeretete a magyar, a helyi művészettel és művészekkel szemben.

Csodálattal állok meg őszhajú kollegáim fiatalos erejű mű-vészete előtt, csodálattal adózom nekik, mert ők már sokat adtak és tovább adnak, csalódna és újra adnak, nem kapnak és mégis, mindig adnak: álmod, mesét, szépet, hogy városainkban kinyíljon itt-ott egy-egy szál virág és színével, ízével magához huzza, magá-hoz ölelje fáradt, de szép után vágó polgárait.

És amennyire fiatalságom vissza enged pillantani a multba, a sok kiváló erő és talán intenzivebb művészeti élet helyi multjába, szomoruan kell megállapítanom, hogy városaink képzőművészete szétesőben van, nagy erőink egy része meghalt és az ittmaradottak soha nem látott harcot vívnak a közönnyel. Nagy és erős akarások fonnyadnak el a két testvérváros fullasztó légkörében, attól a lég-körtől, mely ha érdeklődést mutat is, (kevés kivétellel,) nem a nagyvonalu, nem a kirobbanó, nem az igazán művészt keresi, hanem a közepszerűt éc sajuos, abban is a közepszerűt.

Ha megnézzük Szeged, Debrecen, Szolnok, Pécs, Kecskemét stb. áldozatkésztségét a művészekkel szemben, akkor mi, ha nem a gyá-

rák keményre edző légkörében nevelődünk volna — nyugodtan könnyekre fakadhatnánk,

Ehelyett azonban dolgozunk . . . ó, ez sokszor nem kvalitás, mert ez nem kell, csak izeltő, hogy mit adhatnánk, ha a közönség nem fullasztaná torkunkra mondanivalóinla'.

De azért — nem vádolunk.

Mert művészetet pártolni ez szeretni nem kényszeríthető sem a közület sem a közönség, chez lelki emelkedettség, vagy ha úgy tesszük: zsványbecsület kell!

Kérdem: 5-6 évtizedet közöttünk, előttünk dolgozó nagy művészeinkkel alkotásait hol láthatjuk? Nehéz a kérdés, szomorú a felelet: a műtermekben.

Igen, ott állnak a nagy alkotások, amelyek már harminc, negyven sőt ötven éve csücsülnek lezárva, porosodnak ismeretlenül és főleg igazságtalanul.

Igaz, nagy büniük van, helyi művészek mérték ezeket az alkotásokat megálmodni.

Helyi művészek, ó helyi művészek, Ti, akik lenézettek, a ritka alkalomból, hogy a közület néhány pengőt juttat kezetekbe képvásárlás címén. Ti „közsegélyezett“ és meg nem értett művészek, kik részt kértek az összesség munkájában: adassék meg a munka lehetősége számotokra!

Nektek, akik London, München, Páris lapjait illusztráltátok, akik elismerést szereztetek a magyar névnek külföldön és segítettek Budapestet fényben kulturában egy nivóra hozni az idegen metropolisokkal. És legyen erőtök elviselni a közönyt, melyet középületeink üres falai hirdetnek.

Hisszük, hogy a két testvérvárosban is megérjük azt az újesztendőt, amely lehetővé teszi, hogy nem csak a kiválasztottak, hanem a két város minden polgára élvezhesse művészeinek megnyilatkozásait és megépiül majd a művészetek temploma is. . .

Bizunk benne, hogy nem halt meg a két város kulturája — csak alszik. És 1935 az ébredés, a látás, a megértett és méltányolt kulturális munka esztendeje lesz.

Bizzunk a magyar kultúra erejében, hisz ez a magyar jövő, a magyar élet, a magyar feltámadás záloga. Amit kulturfőlénynek neveznek. Mi, helyi képzőművészek: dolgozunk — és álmodjuk a szebb magyar jövőt. . .

Ön jól jár

ha felkeresi

Ujpest, Árpád-ut 86.

Goldberger Nándor

Verseny

c i p ő á r u h á z á t

SZAKÁLOS

SZAKÁLOS

SZAKÁLOS

SZAKÁLOS

SZAKÁLOS

finom bórdíszmü, bőröndös és sportcikkek áruháza

Ujpest, Árpád-ut 52

Telefon: 95-5-65

Üzem: Árpád-ut 33

Címre ügyeljünk! Címre ügyeljünk!

Minden cikkért szerzője felel. Szerk. és kiadásért felel S. Pállya Edit
Etelka. Szerkesztő Kellner Lajos. Cikkeink átvétele lapunk megnevezése
nélkül még kivonatosan is tilos. x jelz. közlemények fizetett hirdetések.

„BRAVOUR“-NYOMDA Deutsch Dezső Ujpest, Árpád-ut 154. Tel: 94-0-85